

NYKÖPINGS KOMMUN

Upphävande av del av detaljplan för P67-10 och P08-16

Trafikplats Stora Kungsladugården, Högbrunn, Nyköping

Plan- och genomförandebeskrivning
Samrådshandling

Upprättad 2026-09-15

Innehåll

Detaljplanens syfte och huvuddrag	3
Planförfarande	3
Planeringsförutsättningar	3
Läge, areal och omfattning	3
Markägoförhållanden	4
Kommunala styrdokument och beslut	4
Detaljplan	4
Planbesked	4
Översiktsplan	5
Undersökning av betydande miljöpåverkan av detaljplan	5
Riksintressen	5
Upphävande av detaljplan	5
Förutsättningar	5
Trafikverkets pågående vägplan	6
Avvägningar och hänsyn till motstående intressen	7
Konsekvenser av planens genomförande	8
Konsekvenser för fastighetsägare samt andra sakägare	8
Genomförandefrågor	8
Organisatoriska frågor	8
Tidplan	8
Genomförandetid	8
Fastighetsrättsliga frågor	8
Tekniska frågor	9
Medverkande i planarbetet samt revidering	9

Detaljplanens syfte och huvuddrag

Syftet med att upphäva del av detaljplan P67-10 och P08-16 är att möjliggöra en fortsatt planläggning av pågående vägplan samt en framtida ombyggnad av E4:an och broarna över TGOJ-banan. Gällande detaljplaner reglerar en markanvändning som är motstridig med utpekat vägändamål och del av gällande detaljplan behöver därför upphävas. På så sätt skapas förutsättningar för att kunna fastställa pågående vägplan.

Efter upphävandet av detaljplan blir området planlöst. Då det finns gällande vägrätt och vägplaner inom området så är bedömningen att detta räcker för reglering av markanvändningen och dess utformning. Trafikplatsen är statlig väg och driftas och underhålls av Trafikverket och detta ger dem mera frihet att upprätthålla status utan att detaljplan och vägplan strider mot varandra.

Planförfarande

Detaljplanen handläggs enligt PBL, SFS 2014:900/902, och med begränsat standardförfarande. Förfarandet kan ändras efter att samrådet genomförts.

Planeringsförutsättningar

Läge, areal och omfattning

Planområdet är beläget vid den södra trafikplatsen, Södra Kungsladugården, på E4:an som går genom Nyköping. Området avgränsas av verksamhetsområde i väster och söder, skolområde i öster och E4:a i norr. Planområdet är ca 7 ha stort. Planområdet består av vägmark och grönytor.

Översiktskarta över planområdet.

Översiktsplan

Planförslaget är förenligt med Nyköpings Översiktsplan för 2040. Området är där utpekade för vägtrafik vilket stämmer väl överens med både gällande detaljplan och gällande samt planerad ny vägplan.

Undersökning av betydande miljöpåverkan av detaljplan

En undersökning av betydande miljöpåverkan har upprättats och samråd med Länsstyrelsen sker samtidigt som detaljplanens samråd. Den samlade bedömningen är att en ändring av den gällande detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas.

Riksintressen

Planområdet ingår i riksintresse Vägtrafik (E4:an och 53:an) samt angränsar till riksintresse Kulturmiljö (Arnö- St Kungsladugården). Upphävandet av detaljplan bedöms inte påverka rådande riksintressen negativt.

Upphävande av detaljplan

Förutsättningar

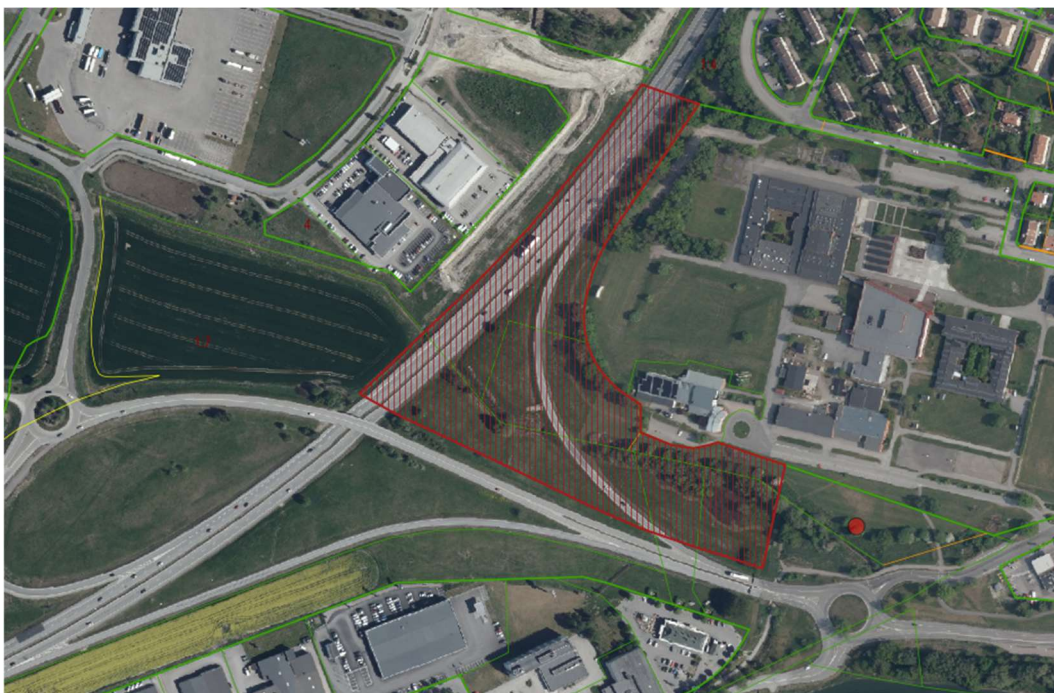
Området som upphävs för detaljplan P67-10 består idag av gång- och cykelväg, del av gata och parkmark med diken. Markanvändningen är reglerad till allmän plats- Park. Parkmarken innehåller framför allt skog, med främst lövträd, med syfte att vara skyddssridå mellan skola och trafikplats. Inom området för upphävandet finns inga särskilt utpekade natur-, kultur-, eller rekreationsvärden.

Ortofoto över området, röd markering visar upphävandets avgränsning för plan P67-10.

Området som upphävs för detaljplan P08-16 består idag främst av motorväg med påfart. Det finns även gräsytor med dike (Ildbäcken) och en del grönska i form av träd. Markanvändningen är reglerad till allmän plats- Genomfart, Infart

och Naturpark. Inom området för upphävandet finns inga särskilt utpekade natur-, kultur-, eller rekreativsvärden.

Ortofoto över området, röd markering visar upphävandets avgränsning för plan P08-16.

Upphävandet innebär att aktuellt område inte längre kommer att omfattas av någon detaljplan. Om verksamhetsutövare vill utföra en lovpliktig åtgärd inom området behöver kommunen göra en bedömning om detta kräver en ny detaljplan eller om åtgärden kan prövas med bygglov direkt.

Själva upphävandet kommer inte innebära någon förändring av markanvändningen då nuvarande markanvändning kan fortsätta. Upphävandet innebär dock att Trafikverket kan upprätta vägplan E4-broarna och ianspråka delar av marken. En mindre förändring av markanvändningen kan förväntas i samband med ett genomförande av vägplanen då ombyggnationen av broarna tar lite mer mark ianspråk för att klara bredd, bullerskydd och hantering av dagvatten mm.

Kommunen bedömer det lämpligt att upphäva delar av detaljplanerna då det finns vägplaner som reglerar markanvändning och utformning istället.

Det område som upphävs är något större än området som är aktuellt för ombyggnation och vägplan. I stället för att strikt följa Trafikverkets markanspråk och vägplanens gränser så följer avgränsningen för upphävandeområdet användnings- och egenskapsgränser i gällande detaljplan samt en anpassning efter verkligheten.

Trafikverkets pågående vägplan

Trafikverket avser att byta ut befintliga motorvägsbroar vid Blommenhov i Nyköping för att höja bärigheten från Bärighetsklass 1 (BK1) till Bärighetsklass 4 (BK4) på E4:an förbi Nyköping. I samband med utbytet av broarna föreslås att

Konsekvenser av planens genomförande

Konsekvenser för fastighetsägare samt andra sakägare

Upphävandet innebär att aktuellt område inte längre kommer att omfattas av någon detaljplan. Konsekvensen blir att fastighetsägare och verksamhetsutövare i området inte säkert kan veta hur marken kommer användas och skötas framöver. Om verksamhetsutövare vill utföra en lovpliktig åtgärd inom området behöver kommunen göra en bedömning om detta kräver en ny detaljplan eller om åtgärden kan prövas med bygglov direkt.

Ledningsrätter kan behöva skapas för befintliga och nya ledningar.

Stora delar av planområdet omfattas av vägrätt och vägplan så markanvändningen är känd därigenom.

Genomförandefrågor

Eftersom denna handling är ett upphävande av del av gällande detaljplan finns det inget genomförande efter det att detaljplanerna upphävts. Efter att beslut om upphävande får laga kraft är området inte längre planlagt och exempelvis fastighetsrättsliga regleringar kan ske utan att detta behöver beskrivas i en planbeskrivning.

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planarbetet bedrivs med begränsat standardförfarande. Tidplanen är preliminär och kan förändras under arbetets gång.

Samråd oktober-november 2026

Antagande januari 2027

Laga kraft februari 2027

Genomförandetid

Genomförandetiden för detaljplan P67-10 och P08-16 har gått ut. Det innebär att detaljplanen kan upphävas utan att fastighetsägare har rätt till ersättning för den ekonomiska skada som ett genomförande eventuellt innebär.

Fastighetsrättsliga frågor

Marken inom upphävandeområdet kommer fortsatt att tillhöra respektive fastighetsägare. Kommunen ser inget behov av att genomföra några fastighetsregleringar på grund av upphävandet. I samband med att Trafikverkets vägplan vinner laga kraft och genomförs kan fastighetsregleringar komma att ske. Konsekvenser och utförande av detta utreds inom arbetet med vägplanen.

Tekniska frågor

Befintliga ledningar bedöms inte påverkas av ett upphävande av del av detaljplan. Rätten att anlägga och underhålla allmänna ledningar kan tryggas genom ledningsrätt. Även fast marken inte omfattas av detaljplan finns det fortsatt möjlighet att ansöka om ledningsrätt hos Lantmäterimyndigheten. Eventuell flytt av ledningar beskrivs och bedöms inom ramen för Trafikverkets vägplan.

Kommunen har dagvattensystem inom området vilket behöver beaktas i projektering inför genomförande av vägplanen. Trafikverket hanterar sitt dagvatten för väganläggningen och kommunen sitt dagvatten för kommunal mark.

Ildbäcken rinner genom området. Dessa funktioner fungerar även utan en detaljplan men dialog mellan berörda parter kan behöva ske avseende dagvattenhanteringen och skötsel av Ildbäcken.

Inom området finns även kommunala VA-ledningar. Då de idag ligger på allmän plats kan ledningsrätt behövas när detaljplanen upphävs.

Kommunens skyfallsmodell visar inga översvämningsrisker för vägarna, däremot finns flera lågpunkter intill vägarna där vatten samlas och som kan potentiellt påverka deras funktion om till exempel ras inträffar. Erfarenheter finns redan idag att de blir vattenfyllda vid mindre regn. Riskera bör studeras närmare av Trafikverket som väghållare. Upphävandet av detaljplan påverkar inte möjligheten för åtgärder.

Medverkande i planarbetet

Sofia Bergqvist

Stadsplanerare, Stadsplaneringsenheten Nyköpings kommun